

Mistä open access-keskustelussa on kyse?

Mikael Laakso, KTT

Yliopistonlehtori

Hanken Svenska Handelshögskolan

28.2.2019 – Tiedekulma

@mikaellaakso

Open Access kaikessa yksinkertaisuudessaan

Google

fish consumption

Scholar

About 126,000 results (0.12 sec)

My Citations

Articles

Fish consumption, fish oils, and cardiovascular events: still waiting for definitive evidence

PM Ridker - The American Journal of Clinical Nutrition, 2016 - Am Soc Nutrition

← 1 Allaire J, Couture P, Leclerc M, Charest A, Marin J, Lépine MC, Talbot D, Tchernof A, Lamarche B. A randomized, crossover, head-to-head comparison of eicosapentaenoic acid and docosahexaenoic acid supplementation to reduce inflammation markers in men and

Related articles All 2 versions Cite Save

Any time

Trends in blood mercury concentrations and **fish consumption** among US women of reproductive age, NHANES, 1999–2010

RJ Birch, J Bigler, JW Rogers, Y Zhuang... - Environmental ... - 2014 - Elsevier

Background Consumption of finfish and shellfish is the primary exposure pathway of methylmercury (MeHg) in the US. MeHg exposure in utero is associated with neurodevelopmental and motor function deficits. Regulations and **fish** advisories may

Cited by 26 Related articles All 9 versions Cite Save

Sort by relevance

No association between **fish consumption** and risk of stroke in the Spanish cohort of the European Prospective Investigation into Cancer and Nutrition (EPIC-Spain): a ...

P Amiano, S Chamosa, N Etxezarreta... - Public health ..., 2016 - Cambridge Univ Press

Objective To prospectively assess the associations between lean **fish**, fatty **fish** and total **fish** intakes and risk of stroke in the Spanish cohort of the European Prospective Investigation into Cancer and Nutrition (EPIC-Spain). Design **Fish** intake was estimated from a validated

Related articles All 6 versions Cite Save

Sort by date

Regular **fish consumption** and age-related brain gray matter loss

CA Raji, KI Erickson, OL Lopez, LH Kuller... - American journal of ... - 2014 - Elsevier

Background Brain health may be affected by modifiable lifestyle factors; consuming **fish** and antioxidative omega-3 fatty acids may reduce brain structural abnormality risk. Purpose To

Determine whether dietary **fish consumption** is related to brain structural integrity among

Cited by 34 Related articles All 10 versions Cite Save

[HTML] infona.pl

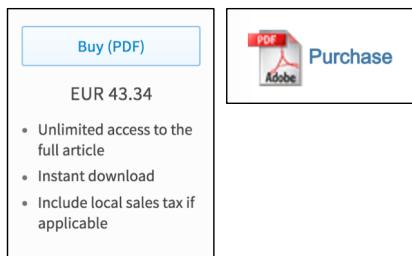
[PDF] cambridge.org

[HTML] nih.gov

Kaksi toisiinsa liittyvää asiaa

1. Tilauspohjainen julkaiseminen ei palvele tieteen parasta

Article Purchase 24 hours access for EUR 41,00

2. Rahaa (pääosin verovaroja) on mennyt (ja menee) paljon tämän järjestelmän ylläpitämiseen

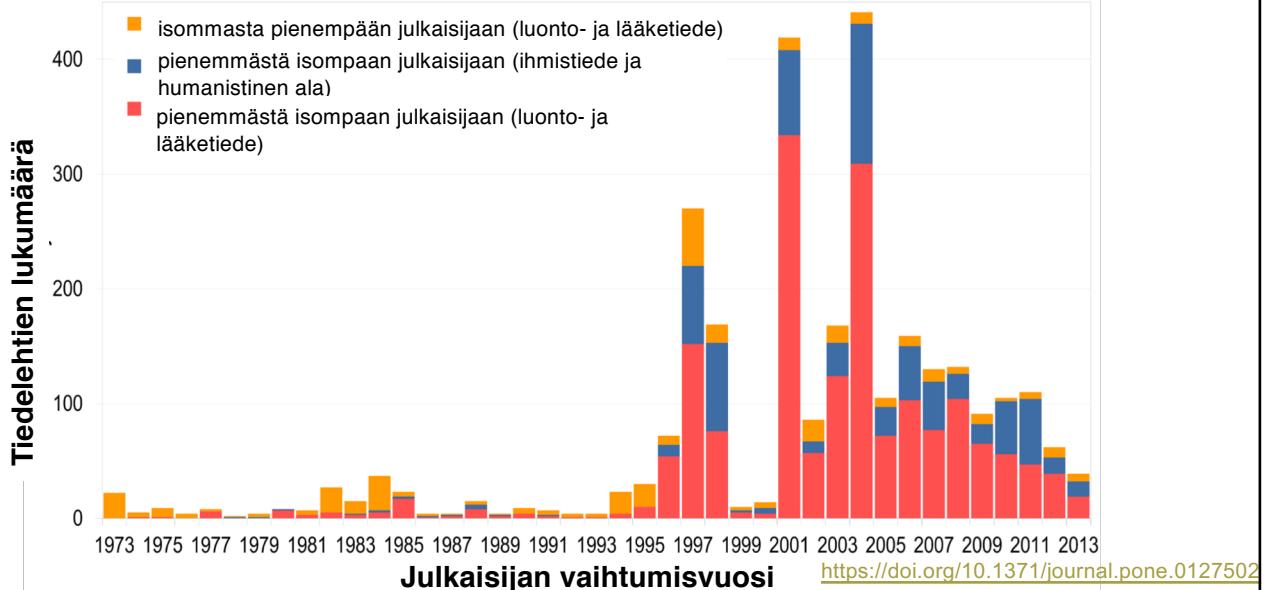

Tiedelehdet ja tilauspohjainen malli – historiallinen jäätne

- » Tilauspohjainen malli oli pitkään ainoa looginen toimintamalli.
- » Siirryttääessä digitaaliseen jakeluun malli ei ole enää optimaalinen.
  - » Uusi lukukerta ei aiheuta lehdelle/kustantajalle lisäkulua
  - » **Miksi keinotekoisesti rajoittaa tutkimuksen vaikuttavuutta?**
- » Yksittäisten lehtien tilauksista ollaan menty kohti digitaalisia jättipaketteja.

Tiedelehtien markkinatilanne erittäin keskittynyt

Viisi suurinta julkaisijaa julkaisee yli puolet kaikista tiedelehdistä

SPRINGER NATURE

WILEY

Näiden
lehdistä alle
1/5 julkaisee
avoimesti

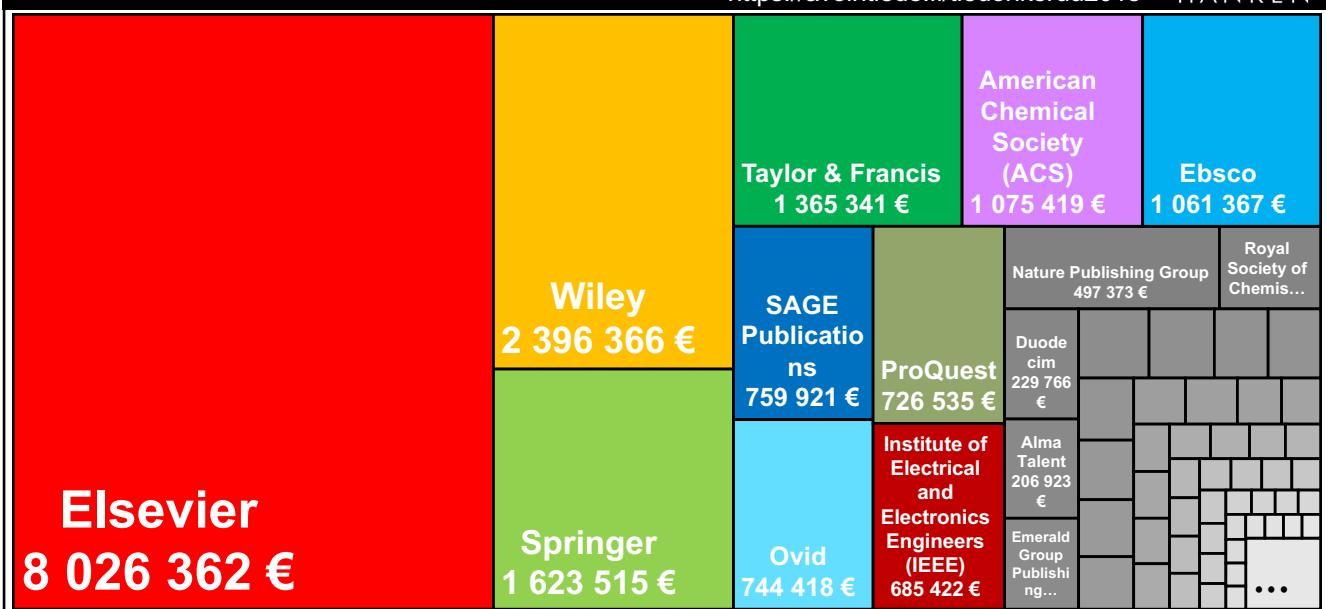
Tutkimusorganisaatioilta vuosittain miljoonia euroja suurille kustantajille tilausmaksuina

avointiede.fi/ajankohtaista/-/asset_publisher/UJglmibGKmbR/content/lapinakyvyttä-ja-avoimuutta-tieteelliseen-julkaisemiseen-tutkimusorganisaatioilta-vuosittain-miljoonia-euroja-suurille-kustantajille

Suomen maksut 2017

<https://avointiede.fi/tiedonkeruu2018>

Open Access “alkoi” vuosina 2002-2003 Euroopassa

Budapest Open Access Initiative

[Home](#)

[BOAI10
Recommendations](#)

[Translations](#)

[Background](#)

[Read the original BOAI
declaration](#)

[Translations](#)

[FAQ](#)

[View signatures](#)

[Sign the original
BOAI](#)

Read the Budapest Open Access Initiative

An old tradition and a new technology have converged to make possible an unprecedented public good. The old tradition is the willingness of scientists and scholars to publish the fruits of their research in scholarly journals without payment, for the sake of inquiry and knowledge. The new technology is the internet. The public good they make possible is the world-wide electronic distribution of the peer-reviewed journal literature and completely free and unrestricted access to it by all scientists, scholars, teachers, students, and other curious minds. Removing access barriers to this literature will accelerate research, enrich education, share the learning of the rich with the poor and the poor with the rich, make this literature as useful as it can be, and lay the foundation for uniting humanity in a common intellectual conversation and quest for knowledge.

For various reasons, this kind of free and unrestricted online availability, which we will call **open access**, has so far been limited to small portions of the journal literature. But even in these limited collections, many different initiatives have shown that open access is economically feasible, that it gives readers extraordinary power to find and make use of relevant literature, and that it gives authors and their works [vast and measurable](#) new [visibility](#), [readership](#), and [impact](#). To secure these benefits for all, we call on all interested institutions and individuals to help open up access to the rest of this literature and remove the barriers, especially the price barriers, that stand in the way. The more who join the effort to advance this cause, the sooner we will all enjoy the benefits of open access.

**Berlin Declaration on Open Access to Knowledge
in the Sciences and Humanities**

<https://www.budapestopenaccessinitiative.org/>

<https://openaccess.mpg.de/Berlin-Declaration>

Mitä on jo kokeiltu?

- » **Rinnakkaistallentaminen (~1995 ->)**
- » **Tilauspohjaisten lehtien käänäminen avoimeksi (~2000 ->)**
- » **Uusien Open Access lehtien luonti (~2008 ->)**
- » **Hybridni Open Access (yksittäiset artikkelit) (~2010 ->)**
- » **Tilaussopimus + Open Access julkaiseminen samassa sopimuksessa (~2015 ->)**

Open Access on kehittynyt jatkuvasti

Teknologiakehitys

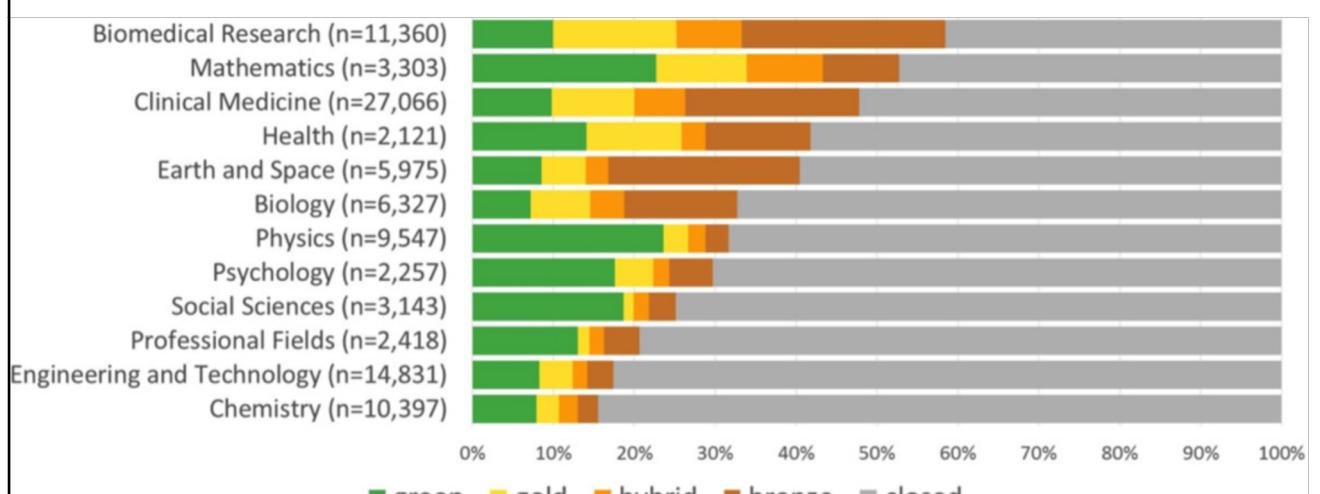
Kaupalliset ja
Taloudelliset Voimat

Tieteellisen
Kommunikoinnin
Tarpeet

Yliopistot &
Tutkimusrahoittajat

Open
Access

Open Access eri tieteenaloilla

Piwowar et al (2018) <http://doi.org/10.7717/peerj.4375>

Sci-Hub piraattipalvelusta ladataan noin miljoona artikkelia joka kuukausi

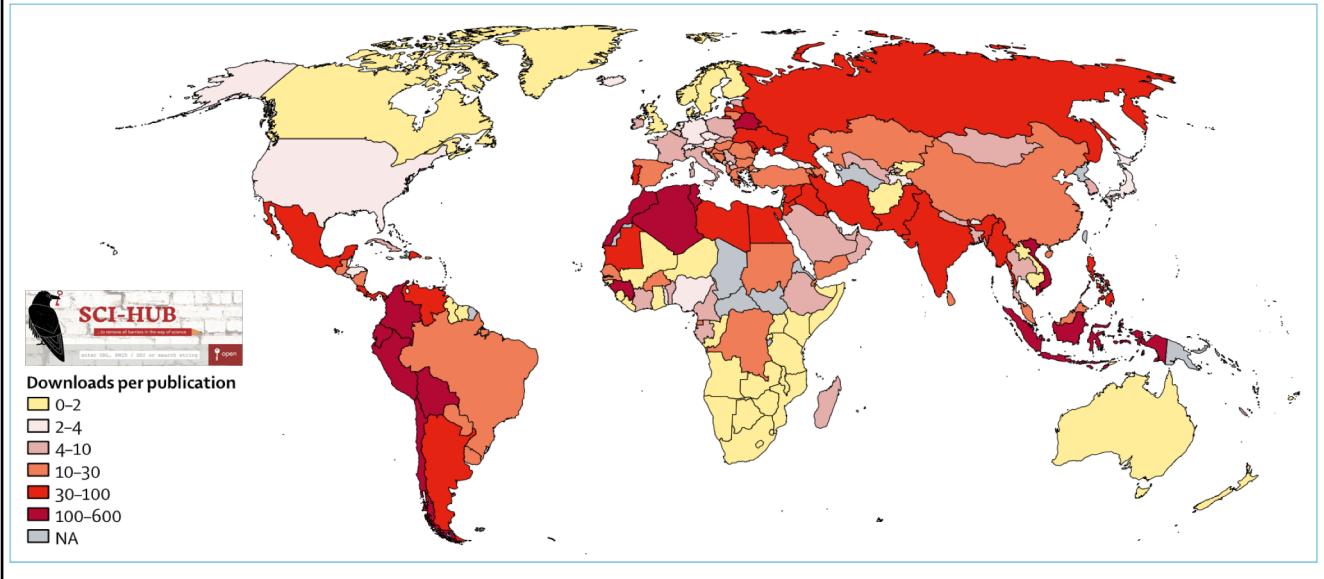

Figure: Sci-Hub downloads in health sciences per scientific publication from the same country

[https://doi.org/10.1016/S2214-109X\(18\)30388-7](https://doi.org/10.1016/S2214-109X(18)30388-7)

Siirtyminen täysin avoimeen julkaiseminen olisi pidemmän päälle edullisempaa

- » Tilaushintoja vastaanvalla tai alemmillä kustannuksilla olisi mahdollista toteuttaa avoin julkaiseminen.

Yhden vuoden maailmanlaajuiset maksut tiedelehtien julkaisijoille	7.6 miljardia euroa
Yhden vuoden aikana julkaistut artikkelit	2 miljoonaa artikkelia
Jokaisesta artikkeli kohden maksettu	n. 3800 euroa

Schimmer, Geschuhn & Vogler (2015); Ilva, Laitinen, & Saari (2016)

Tulevaisuus

coAlition S
Making
Open Access
a reality
by 2020

A DECLARATION OF COMMITMENT
BY PUBLIC RESEARCH FUNDERS

<http://scieur.org/coalition-s>

Horizon Europe
THE NEXT EU RESEARCH & INNOVATION PROGRAMME (2021–2027)

SUOMEN AKATEMIA

Olemme siirtymävaiheessa

- » Tutkijat, tutkimusrahoittajat, ja kirjastot aktivoitumassa - **ymmärtäväät avoimuuden hyödyn.**
- » Laajan rintaman paineen alla isot kaupalliset tiedelehtien julkaisijat joutuvat muuttamaan toimintamallejaan, **parhaimmat päivät ovat heillä kohta takana.**
- » **FinElib toimii tiedeyhteisön parhaaksi**, ilman keskitettyä hankintaa poljemme vain paikallaan ja entistä enemmän rahaa menee hukkaan.

Kiitos!